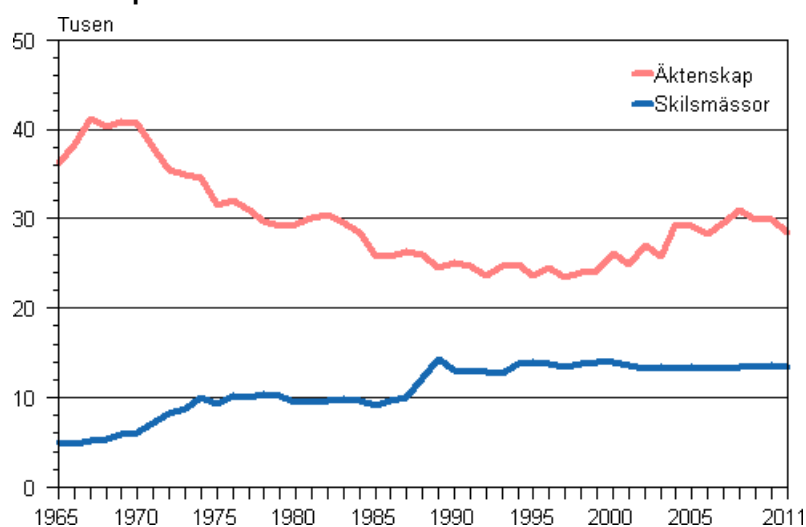

Ändringar i civilstånd 2011

Antalet ingångna äktenskap minskade

Enligt Statistikcentralens uppgifter om befolkningsförändringar minskade antalet ingångna äktenskap klart år 2011 jämfört med föregående år. Totalt ingicks 28 408 äktenskap, vilket är 1 544 färre än året innan. Ingåendet av äktenskap minskade tydligast i de åldersgrupper där giftermålsfrekvensen är högst: något under och lite över 30-åringar.

Äktenskap och skilsmässor år 1965–2011

Andelen första äktenskap av alla äktenskap sjönk något och utgjorde 76 procent. Procentandelen hade legat på 77 procent under hela det första decenniet av 2000-talet.

År 2011 var den genomsnittliga åldern hos kvinnor som gifte sig för första gången 30,6 år och hos män 32,9 år. De som gifter sig för första gången är år för år allt äldre. Den genomsnittliga åldern hos kvinnor som gifter sig för första gången har stigit med nästan 8 år under drygt fyra decennier och hos män med något över 8 år.

År 2011 beviljades något färre skilsmässor än året innan. Antalet äktenskap som slutade i skilsmässa uppgick till 13 469, vilket är 150 färre än året innan. Samtidigt bröts den svaga ökningen av antalet skilsmässor som börjat år 2007. Minskningen är dock så liten att äktenskapsskillnaderna låg på oförändrad nivå.

År 2011 gällde 69 procent av alla äktenskapsskillnader äktenskap där vardera maken var gift första gången. År 1990 var motsvarande procentandel ännu 80.

År 2011 registrerades 333 partnerskap. Av dessa var 111 par män och 222 par kvinnor. Antalet upplösta partnerskap var 85. Av dessa var 24 par män och 61 par kvinnor. År 2010 registrerades 322 partnerskap och antalet upplösta partnerskap var 64.

Förändringar i civilstånd och medelålder av kvinnor och män som ingått i första äktenskap 2002–2011

	År									
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Ingångna äktenskap	26 969	25 815	29 342	29 283	28 236	29 497	31 014	29 836	29 952	28 408
Skilsmässor	13 336	13 475	13 234	13 383	13 255	13 224	13 471	13 527	13 619	13 469
Medelålder i första äktenskap, kvinnor	29,1	29,2	29,7	29,6	29,7	29,9	30,2	30,2	30,3	30,6
Medelålder i första äktenskap, män	31,3	31,5	32,1	31,8	32,1	32,3	32,5	32,5	32,6	32,9
Registrerade partnerskap	446	190	186	200	191	213	249	246	322	333
Upplösta registrerade partnerskap	2	6	15	31	30	67	45	53	64	85

Innehåll

Tabeller

Tabellbilagor

Tabellbilaga 1. Äktenskap och skilsmässor 1965–2011.....	4
Tabellbilaga 2. Ingångna äktenskap månadsvis 2001–2011.....	5

Figurer

Figurbilagor

Figurbilaga 1. Kvinnornas medelålder vid första äktenskap och första barnets födelse år 1982–2011.....	6
Figurbilaga 2. Giftermål efter ålder 1990, 2000, 2010 och 2011.....	6
Figurbilaga 3. Skilsmässofrekvens efter ålder 1990, 2000, 2010 och 2011.....	6
Figurbilaga 4. Det kumulerade antalet skilsmässor i äktenskap ingångna under olika ålder fram till slutet av år 2011.....	7
Kvalitetsbeskrivning, ändringar i civilstånd.....	8

Tabellbilagor

Tabellbilaga 1. Äktenskap och skilsmässor 1965–2011

År	Äktenskap	Skilsmässor
1965	36 214	4 594
1966	38 252	4 856
1967	41 273	5 209
1968	40 251	5 416
1969	40 910	5 895
1970	40 730	6 044
1971	37 925	7 175
1972	35 467	8 254
1973	34 883	8 831
1974	34 533	10 019
1975	31 547	9 358
1976	32 004	10 125
1977	30 966	10 107
1978	29 760	10 369
1979	29 277	10 191
1980	29 388	9 464
1981	30 100	9 497
1982	30 459	9 705
1983	29 474	9 770
1984	28 550	9 652
1985	25 751	9 064
1986	25 820	9 742
1987	26 259	10 110
1988	25 933	12 146
1989	24 569	14 365
1990	24 997	13 127
1991	24 732	12 820
1992	23 560	12 949
1993	24 660	12 753
1994	24 898	13 751
1995	23 737	14 025
1996	24 464	13 795
1997	23 444	13 507
1998	24 023	13 848
1999	24 271	14 030
2000	26 150	13 913
2001	24 830	13 568
2002	26 969	13 336
2003	25 815	13 475
2004	29 342	13 234
2005	29 283	13 383
2006	28 236	13 255
2007	29 497	13 224
2008	31 014	13 471
2009	29 836	13 527

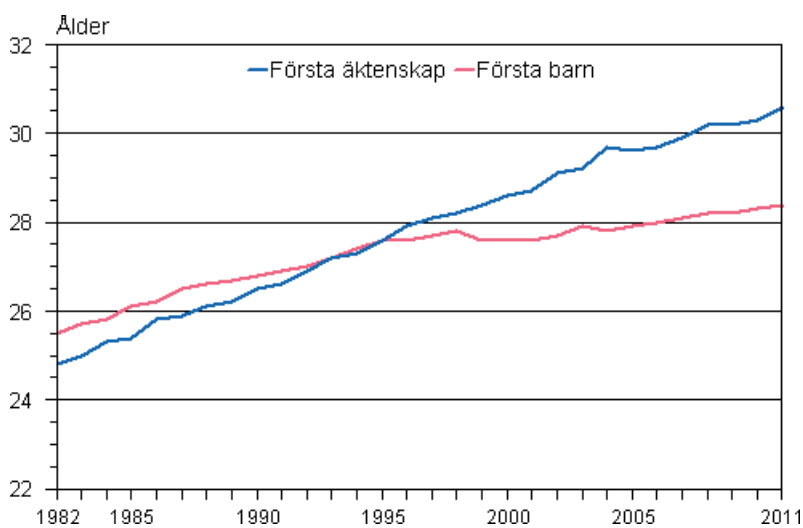
År	Äktenskap	Skilsmässor
2010	29 952	13 619
2011	28 408	13 469

Tabellbilaga 2. Ingångna äktenskap månadsvis 2001–2011

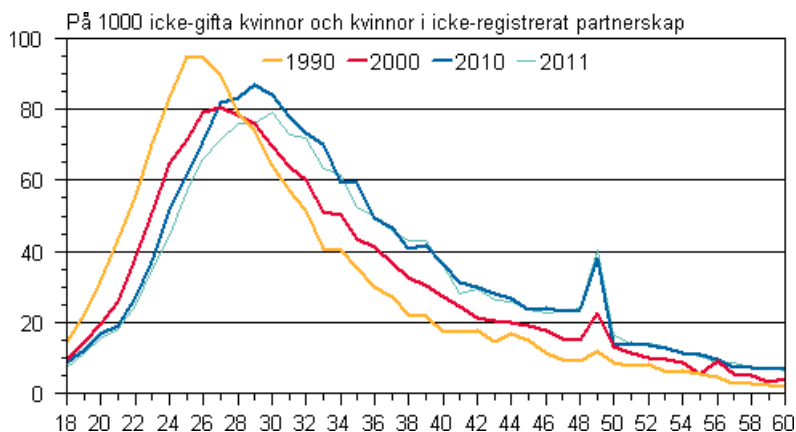
Månad	År										
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Totalt	24 830	26 969	25 815	29 342	29 283	28 236	29 497	31 014	29 836	29 952	28 408
Januari	1 146	802	904	1 162	1 351	1 192	1 163	1 095	1 348	1 395	1 392
Februari	1 131	1 743	1 305	1 609	1 538	1 609	1 616	2 091	1 867	1 694	1 653
Mars	1 245	1 388	1 427	1 346	1 471	1 441	1 631	1 570	1 400	1 364	1 271
April	1 237	1 128	1 240	1 838	1 513	1 464	1 426	1 446	1 600	1 472	1 457
Maj	1 682	2 022	2 008	2 106	2 647	2 008	1 937	2 240	2 201	2 220	1 915
Juni	3 759	3 990	3 493	3 520	3 187	3 459	3 700	3 565	3 448	3 156	3 033
Juli	4 604	4 948	4 555	6 231	6 019	5 436	6 282	4 876	4 703	5 890	5 196
Augusti	3 893	4 767	4 639	4 395	4 406	4 225	4 373	6 890	5 217	4 377	4 172
September	2 158	1 983	1 939	2 344	2 491	2 829	2 752	2 358	3 224	2 394	2 394
Oktober	1 204	1 258	1 450	1 665	1 559	1 422	1 470	1 751	1 679	3 076	1 490
November	1 012	1 144	1 143	1 117	1 133	1 165	1 217	1 228	1 254	1 184	2 741
December	1 759	1 796	1 712	2 009	1 968	1 986	1 930	1 904	1 895	1 730	1 694

Figurbilagor

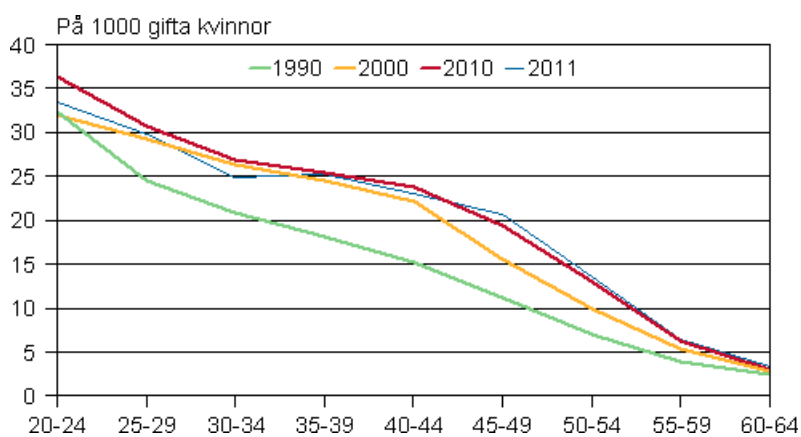
Figurbilaga 1. Kvinnornas medelålder vid första äktenskap och första barnets födelse år 1982–2011

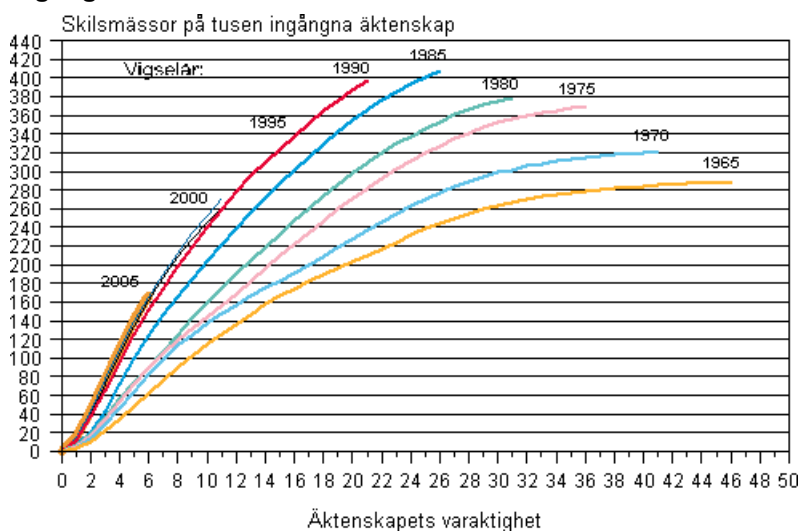
Figurbilaga 2. Giftermål efter ålder 1990, 2000, 2010 och 2011

Figurbilaga 3. Skilsmässofrekvens efter ålder 1990, 2000, 2010 och 2011

Figurbilaga 4. Det kumulerade antalet skilsmässor i äktenskap ingångna under olika ålder fram till slutet av år 2011

Kvalitetsbeskrivning, ändringar i civilstånd

1. Relevans av statistikuppgifterna

Befolkningsstatistiken i Finland baserar sig på uppgifterna i Befolkningsregistercentralens och magistraternas befolkningsdatasystem. Systemet uppdateras fortlöpande med uppgifter som de lokala registermyndigheterna lämnar om befolkningsförändringar. Fr.o.m. år 1975 har Statistikcentralen fått befolkningsuppgifterna från Befolkningsregistercentralen.

Den senaste mantalsskrivningen i Finland verkställdes 1.1.1989. Därefter har befolkningsdatasystemet uppdaterats med ändringsanmälningar. I lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster (21.8.2009/661) definieras vilka uppgifter som ska registreras i befolkningsdatasystemet. Anmälningar om befolkningsförändringar för det gångna året inväntas fram till den sista januari följande år.

Statistikcentralen har till uppgift att utarbeta statistik och göra utredningar som gäller samhällsförhållandena (Lag om Statistikcentralen 24.1.1992/48). Till dessa hör också befolkningsstatistik. Statistikcentralens arbetsordning fastställer att enheten för indi-vidstatistik gör upp befolkningsstatistiken (Statistikcentralens arbetsordning, TK-00-444-12).

Enligt lagen om hemkommun antecknas en persons hemkommun och bostadsort i befolkningsdatasystemet. Hemkommunen är den kommun där en person bor eller den kommun han på grund av boende, familjeförhållanden, utkomst eller andra motsvarande omständigheter betraktar som sin hemkommun eller den kommun dit han på grund av omständigheterna ovan är fast anknuten (lagen om hemkommun 201/1994). I befolkningsdatasystemet uppdelas befolkningen på närvarande och frånvarande befolkning. Alla som är stadigvarande bosatta i landet hör till den närvarande befolkningen. De är antingen finska medborgare eller utlänningar. Till den frånvarande befolkningen förs finska medborgare som vid flyttningen meddelat att de stannar utomlands minst ett år. Ett undantag är de finska medborgare som är diplomater, verksamma i utvecklingssamarbete e.d. (lagen om hemkommun 201/1994). Då statistiken över befolkningsförändringar görs upp beaktas bara förändringar i den närvarande befolkningen. En person som flyttat till Finland tas med i befolkningsstatistiken, om den bostadsort han i flyttningsanmälan uppgivit som hemort senare godkänns som stadigvarande bostadsort.

Civilstånd

Med civilstånd avses en persons ställning i enlighet med äktenskapslagen (234/29). Märkas bör att samboende inte är ett civilstånd. Representanter för alla civilstånd kan vara samboende, också personer som fortfarande officiellt är gifta.

De nuvarande stadgandena om äktenskapsskillnad omfattar inte längre begreppet hemskillnad. Personer som med stöd av de gamla stadgandena om äktenskapsskillnad dömts till hemskillnad före 1.1.1988 och som fortfarande lever i hemskillnad betraktas i statistiken som gifta. Därför att ett par där båda är av samma kön har sedan 1.3.2002 fått registrera sitt partnerskap i Finland, har man gjort tilläggen till civilståndindelningen. Indelningen är följande: ogift, gift, frånskild, änka eller änkling, i registrerat partnerskap, frånskild från registrerat partnerskap, änka eller änkling efter registrerat partnerskap.

Ingångna äktenskap

Med ingångna äktenskap avses, om inte annat anges, äktenskap som ingåtts av kvinnor som är fast bosatta i Finland. Antalet män och kvinnor som ingått äktenskap är inte samma, då antalet äktenskap mellan en kvinna som är fast bosatt i Finland och en man som är fast bosatt utomlands inte är lika med antalet äktenskap mellan en man som är fast bosatt i Finland och en kvinna som är fast bosatt utomlands. Nyckeltalen nedan kan räknas både för kvinnor och män, även om de definierats bara för kvinnor.

I tabellerna presenteras relationstal som beskriver giftermål. Vissa relationstal saknar etablerade namn. I fotnoterna till tabellerna anges med vilken delbefolknings medelfolkmängd antalet fall vid var tidpunkt har dividerats. Nedan definieras bara de relationstal som förekommer i tabellerna och som har etablerade namn. Det allmänna giftermålstalet avser antalet kvinnor som ingått äktenskap per 1000 personer i hela

befolkningens medelfolkmängd. Giftermålstalet efter åldersgrupp avser antalet kvinnor i en viss åldersgrupp som ingått äktenskap per 1000 icke-gifta kvinnor och kvinnor i icke-registrerat partnerskap i medelfolkmängden i den aktuella åldersgruppen. Med allmän omgiftetal avses antalet kvinnor som ingått ett andra eller senare äktenskap per 1000 tidigare gifta kvinnor i medelfolkmängden. Omgiftetalet efter åldersgrupp räknas enligt samma princip som giftermålstalet efter åldersgrupp.

Totalindexet för giftermål beskriver hur stor andel av alla kvinnor (vanligen per 100 eller 1000 personer) som ingår äktenskap under förutsättningen att ingen av dem avlider och att giftermålstalet efter åldersgrupp det aktuella året är i kraft hela den tid kvinnorna i fråga hör till åldersgruppen 15–49 år. Indexet beräknas genom att giftermålstalen efter åldersgrupp för det första äktenskapet i hela åldersintervallet summeras. Till skillnad från definitionen ovan räknas det åldersbestämda giftermålsfrekvens här genom att antalet kvinnor som ingått äktenskap ställs i relation till det totala antalet kvinnor i åldersgruppen.

Registrerat partnerskap

Ett registrerat partnerskap mellan två personer av samma kön vilka vardera fyllt 18 år är ett registrerat partnerskap (Lag om registrerat partnerskap 9.11.2001/950). Ett partnerskap registreras av en myndighet som har rätt att förrätta borgerlig vigsel. Ett registrerat partnerskap upplöses då den ena parten i partnerskaper avlider eller dödförklaras eller genom domstolsbeslut.

Äktenskapsskillnader

Statistiken över äktenskapsskillnader grundar sig på uppgifter om beviljade äktenskapsskillnader som domstolar sänder till befolkningsdatasystemet. I statistiken har även de fall medtagits där en person som varaktigt är bosatt i Finland beviljats äktenskapsskillnad av en utländsk domstol. Om äktenskapsskillnaden beviljats utomlands, bör en utredning ges till registerföraren för registrering av äktenskapsskillnaden. Undantag utgörs av de äktenskapsskillnader som beviljats finska medborgare i Sverige och som registerförare i Sverige meddelar direkt till registerföraren i Finland.

Äktenskapsskillnad som utomlands beviljats en finsk medborgare kräver i allmänhet bekräftelse av Helsingfors hovrätt före registreringen. Utan bekräftelse kan man registrera beslut om äktenskapsskillnad som givits i de nordiska länderna och EU-länderna 1.3.2001 eller därefter.

Sedan 1980 avser äktenskapsskillnad, om inte annat anges, äktenskapsskillnader som beviljats kvinnor som är fast bosatta i Finland.

Lagen om ändring av äktenskapslagen (411/1987) trädde i kraft 1.1.1988. Ändringen av lagen gjorde det lättare att få äktenskapsskillnad. Antalet äktenskapsskillnader ökade mot slutet av år 1988, då de första äktenskapsskillnaderna enligt ändringen av lagen var möjliga (ett halvt års betänketid).

Äktenskapslagen innehåller inte längre stadganden om ”återgång av äktenskap” eller om ”annullering av äktenskap”. Före den ändringen av äktenskapslagen som trädde i kraft år 1988 upptogs dessa som egna klasser, nu ingår de i äktenskapsskillnaderna.

Nyckeltalen nedan kan räknas både för kvinnor och män, även om de definierats bara för kvinnor.

I tabellerna presenteras relationstal som beskriver äktenskapsskillnader. Vissa relationstal saknar etablerade namn. I fotnoterna till tabellerna anges med vilken delbefolknings medelfolkmängd antalet fall vid var tidpunkt har dividerats. Nedan definieras bara de relationstal som förekommer i tabellerna och som har etablerade namn. Med allmän skilsmässofrekvens avses antalet äktenskapsskillnader per 1 000 personer i hela befolkningens medelfolkmängd. Skilsmässofrekvensen efter åldersgrupp avser antalet kvinnor i en viss åldersgrupp som skilt sig per 1000 gifta kvinnor i medelfolkmängden i den aktuella åldersgruppen. Totalindexet för äktenskapsskillnader är nyckeltalet för äktenskapsskillnader under ett år. Äktenskap av olika ålder som slutar i äktenskapsskillnad ställs i relation till alla äktenskap som ingåtts under samma år. Av de par som skiljde sig år 2011 ställs t. ex. antalet par som varit gifta i 30 år i relation till antalet par som gift sig år 1981. På motsvarande sätt ställs antalet par som varit gifta i 29 år i relation till antalet par som gift sig år 1982 osv. På detta sätt får man fram hur många procent av äktenskap i olika ålder som slutat i äktenskapsskillnad. Summan av dessa är totalindexet för äktenskapsskillnad om den benägenhet att skilja sig som gäller beräkningsåret var oförändrad hela äktenskapets lopp (Recent demographic developments in Europe, Council of Europe 1991). Man kan påvisa att talet kan få större värden än 100. Sålunda anger det inte sannolikheten att skiljas.

2. Metodbeskrivning

Befolkningsstatistiken i Finland baserar sig på uppgifterna i Befolkningsregistercentralens befolkningsdatasystem. De lokala registermyndigheterna uppdaterar fortlöpande systemet med uppgifter som de får från den evangelisk-lutherska kyrkans samt det ortodoxa kyrkosamfundets församlingar och personer, som har erfarit befolkningsförändringar. Sjukhus sänder dagligen uppgifter om födelser till upprätthållningen av befolkningsdatasystemet. Domstolar skriver in till befolkningsdatasystemet uppgifter om äktenskapsskillnader och adoptioner som de har fattat beslut om. Ur befolkningsdatasystemet får Statistikcentralen varje vecka uppgifterna om befolkningsförändringar.

Statistikcentralen väntar på uppgifter om statistikårets befolkningsförändringar ända till utgången av januari följande år. Ett undantag är uppgifterna om dödfödda. Dem väntar vi på till slutet av augusti. Uppgifter om statistikårets och förra årets befolkningsförändringar som lämnats efter detta ingår i materialet för följande år.

3. Felfrihet och exakthet

Befolkningsregistercentralens befolkningsdatasystem kan allmänt taget anses mycket täckande. För att en person skall få en personbeteckning måste han/hon registreras i befolkningsdatasystemet. I praktiken är det omöjligt att leva i Finland utan personbeteckning. Lagligt arbete, att öppna ett bankkonto, att sköta ärenden med myndigheter osv. förutsätter en personbeteckning. Man kan anta att det inte i Finland finns betydande antal personer med 'svart' arbete under perioder på mer än ett år och som får lön kontant. En vistelse på minst ett år är en förutsättning för registrering i befolkningen i Finland.

Befolkningsdatasystemet har upprätthållits efter indragningen av mantalsskrivningen sedan år 1989 bara på basis av anmälningar om befolkningsförändringar. Den tillförlitlighetsundersökning som gjorts om befolkningsdatasystemet beträffande adresser berättar om riktigheten av anmälningar.

Befolkningsregistercentralen beställer årligen av Statistikcentralen en urvalsundersökning om adressuppgifternas felfrihet. Omkring 11 000 personer tillfrågas om deras adress i befolkningsdatasystemet är korrekt. I undersökningen år 2011 hade 99,0 procent av de personer som besvarat rätt adress.

I samband med kommunalvalen avslöjar returnerade anmälningar om utlänningars rösträtt i allmänhet omkring 1 000 personer, som flyttat från landet utan flyttningsanmälan och som således fortsättningsvis är statistikförda i befolkningen. Befolkningsregistercentralen avlägsnar dessa före följande års skifte ur den i landet bosatta befolkningen i befolkningsdatasystemet.

4. Tidsenlighet och rättidighet

Den slutliga statistiken över befolkningsförändringarna publiceras årligen i maj-juni, med undantag av antalet dödfödda, som publiceras i september. Sedan år 1999 har man som områdesindelning använt

områdesindelningen den första dagen följande år. De kommuner som årets första dag sammanslås har redan statistikförts i statistiken för föregående års sista dag. Uppgiften om de sammanslagna kommunernas befolkningsförändringar före sammanslagningen finns tillgängliga fr.o.m. år 2003.

Preliminära uppgifter om befolkningen kommunvis finns tillgängliga månatligen. Preliminära uppgifter utges också i elektroniska publikationen Kvartalsstatistik över befolkningen i slutet av följande månad efter kvartalet.

5. Tillgänglighet och transparens

Primäruppgifter om befolkningen finns tillgängliga i elektronisk form kommunvis eller med en större områdesindelning i Statistikcentralens avgiftsfria Statistiska databasen på internet under adress:

http://tilastokeskus.fi/tup/tilastotietokannat/index_sv.html

Mera specificerade uppgifter om befolkningen, bl.a. efter kommunens delområde, finns under den avgiftsbelagda elektroniska informationstjänsten under adress:

http://tilastokeskus.fi/tup/vaestotilastopalvelu/index_sv.html

Informationstjänsten Altika har också kommunvisa uppgifter om befolkningen från och med år 1975.

6. Jämförbarhet

Jämförbara regionala tidsserier för befolkningsförändringar finns tillgängliga fr.o.m. år 1987 avgiftsfritt. I tabellerna anges alltid vilken områdesindelning som använts.

Uppgifter om de befolkningsförändringar som gäller antalet födda, döda och ingångna äktenskap fås fr.o.m. år 1749. Från och med år 1773 finns det uppgifter om barnaföderskornas ålder i femårsklasser och från 1936 om alla födda barn efter moderns ålder. I och med statistikreformen år 1877 började man samla in uppgifter om döda efter ålder i ettårsklasser, vilket gjorde det möjligt att börja räkna exakta tabeller över dödlighet och levnadsår fr.o.m. 1880-talet. Tack vare statistikreformen började man också varje år samla in uppgifter om omflyttning och skilsmässor.

Årliga uppgifter om befolkningen kommunvis finns tillgängliga i informationstjänsten Altika sedan år 1975. Tidsserier för befolkningsuppgifter i den avgiftsfria informationstjänsten "Väestö" börjar från år 1980 och 1987. Tidserien för hela landet gällande befolkningsförändringar börjar från år 1749.

7. Tydlighet och konsistens

I Statistikcentralens övriga statistik används befolkningsstatistikens material som primäruppgifter i fråga om befolkningen. Således stämmer Statistikcentralens statistik överens med varandra när det gäller uppgifter om befolkning.

Förfrågningar

Timo Nikander 09 1734 3250

Ansvarig statistikdirektör:

Jari Tarkoma

vaesto.tilasto@stat.fi

www.stat.fi

Källa: Befolknings- och dödsorsaksstatistik. Statistikcentralen